

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดนับเป็นปัญหาวิกฤตที่สำคัญ ซึ่งมีการขยายตัวเป็นวงกว้างเข้าสู่หมู่บ้าน ชุมชนอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศชาติ รัฐบาลได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาเสพติด จึงกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญเร่งด่วนของชาติที่ต้องแก้ไขให้สำเร็จ โดยเร็ว จึงประกาศสงครามขึ้นแตกหักกับยาเสพติด เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2546 : 1)

การระบาดของยาเสพติดมีการขยายวงกว้างไปสู่ทุกแหล่งและทุกชุมชน ไม่เว้นแต่ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน ปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ไม่เพียงแต่มีการใช้ยาเสพติดของนักเรียนเท่านั้น หากแต่ยังมีการเป็นผู้ทำการจำหน่ายให้กับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และการปลอมตัวเป็นนักเรียน นักศึกษาของขบวนการผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยเพื่อเข้าไปจำหน่ายในสถานศึกษา สิ่งเหล่านี้ ล้วนเป็นการสนับสนุนให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนักเรียนที่เข้ารับการรักษาในสถานบำบัดรักษา จำนวน 20 ราย พบว่า พัฒนาการผู้ค้ายาบ้าในสถานศึกษามีกระบวนการผู้เสพเป็นผู้ค้า เริ่มต้นจากขั้นทดลองใช้ ไปสู่ขั้นใช้เป็นครั้งคราวจนถึงขั้นเสพตลอดเวลา ระยะนี้มีนักเรียนต้องการใช้ยาบ้าโดยประมาณมากขึ้นกว่าปกติ ต้องการเงินสำหรับซื้อยาบ้าเพื่อเสพมากขึ้น และผู้ค้าโดยอาชีพอาจเป็นผู้เสพหรือไม่เป็นผู้ที่ซื้อขายเลย นักเรียนกลุ่มนี้จะมีเครือข่ายการค้าและระบบการทำงานเป็นกลุ่ม และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาเป็นองค์กรอาชญากรรมรุ่นเยาว์ และจากผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2546 ยังพบว่า มีจำนวนผู้ที่ติดสารเสพติดทั้งประเทศ 2.78 ล้านคน และจากจำนวนดังกล่าวนี้มีผู้เสพยาบ้าที่เป็นเด็กและเยาวชน จำนวนมากถึง 221,315 คน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2546 : 6)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยการจัดให้มีคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของกระทรวงศึกษาธิการ (ปปส.ศธ.) ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดกรอบนโยบาย และแนวทางในการดำเนินงาน พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ตลอดจน การส่งเสริม สนับสนุน การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ของกรมในสังกัด โดยมีสำนักงานกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่ประสานการดำเนินงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 3) อย่างไรก็ตาม ด้วยตระหนักถึงปัญหาและพิษภัยของยาเสพติดที่แพร่ระบาดอย่างมากในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ดังนั้น ในปี 2546 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำโครงการ โรงเรียนสีขาวขึ้น เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง ได้นำแนวทางไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่การดำเนินงานดังกล่าวในระยะแรก มีอุปสรรคหลายประการ การดำเนินงานจึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 4)

สำหรับสถานการณ์ในด้านปัญหายาเสพติด และข้อมูลการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งทำการสำรวจโดยคณะทำงานจากศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2546 : 5) พบว่า ยาบ้ายังคงเป็นปัญหาหลัก โดยมีการนำมาจากแหล่งต่างๆ ทั้งมาจากประเทศเพื่อนบ้าน จากทางภาคเหนือ โดยตรง และจากทางภาคกลางรวมทั้ง กรุงเทพมหานคร และผลจากการสำรวจข้อมูลในด้านปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย เมื่อปี พ.ศ. 2545 จากข้อมูลที่ได้รับ 22,000 หมู่บ้าน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีหมู่บ้านที่มีปัญหาในระดับรุนแรง 1,305 หมู่บ้าน ระดับปานกลาง 2,827 หมู่บ้าน ระดับเบาบาง 8,838 หมู่บ้าน และไม่มีปัญหา ประมาณ 9,028 หมู่บ้าน และจากการสำรวจข้อมูลในปีเดียวกันพบว่ามีนักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประมาณกว่า 1 แสนคน โดยยาบ้ามีส่วนมากที่สุดประมาณ 60 % รองลงมาได้แก่ กัญชา ยาหล่อมประสาท และสารระเหย และเมื่อพิจารณาระดับชั้นของนักเรียน นักศึกษาที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา มีการแพร่ระบาดมากที่สุด

จังหวัดหนองคาย ถือว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด มากเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ติดชายแดน มีพรมแดนติดกับแม่น้ำโขง ที่มีความยาวตามแนวแม่น้ำโขงมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวคือ มีความยาวถึง 320 กิโลเมตร

จากสภาพภูมิประเทศดังกล่าว ส่งผลให้มีการลักลอบ และเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า เข้ามายังประเทศไทยโดยผ่านจุดต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอรอบนอก ตำบล และหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนของจังหวัดหนองคาย บางส่วนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการเสพหรือเป็นผู้ค้า โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่อยู่ในวัยกำลังศึกษา ได้ตกเป็นทาสของยาเสพติดเป็นจำนวนมาก จนทำให้รัฐบาล ต้องให้ความสำคัญและกำหนดให้เป็นหนึ่งในจังหวัดที่ต้องดำเนิน โครงการบวรร่วมใจพื้นที่ ยาเสพติด ในปี 2545 ซึ่งเป็น 1 ใน 9 จังหวัด ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 2546 : 11) และด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ สถานศึกษาในจังหวัดหนองคายหลายแห่ง ก็ได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติด เช่นเดียวกับ สถานศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ ประกอบกับสถานศึกษาของจังหวัดหนองคายบางแห่งนั้น มีที่ตั้งติดลำแม่น้ำโขง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้จัดให้สถานศึกษา ของจังหวัดหนองคาย อยู่ในกลุ่มจังหวัดที่มีปัญหา ยาเสพติดรุนแรง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 5)

นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลจากการดำเนินงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย เกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระหว่างปีงบประมาณ 2545 และ 2546 จำแนกตามกลุ่มอายุ สถานภาพผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ที่พบว่า ปี 2545 กลุ่มอายุที่เข้ารับ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มากเป็นอันดับหนึ่ง จะเป็นกลุ่มอายุระหว่าง 15 - 19 ปี รองลงมาจะเป็นกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี และ 25 - 29 ปี ตามลำดับ สำหรับในปีงบประมาณ 2546 ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จะมีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี มากที่สุด รองลงมา เป็นกลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี และ 20 - 24 ปี ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบสถานภาพของผู้เข้ารับ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ พบว่า ในปีงบประมาณ 2545 - 2546 ส่วนใหญ่ จะเป็น นักเรียน นักศึกษา (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย. 2547 : 9 - 11)

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น แสดงว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้วยวิธีการบำบัด รักษาผู้ติดยาเสพติด ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุนั้น ยังไม่เพียงพอ เพราะมีจำนวนนักเรียน ใ้ช้ยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยเริ่มใช้ยาเสพติด ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรืออายุ ประมาณ 14 ปี สาเหตุสำคัญมาจากการอยากลอง เพื่อนชักชวน ขาดความรู้หรือความตระหนัก ในปัญหา เนื่องจาก การแก้ปัญหาเมื่อนักเรียนติดยาเสพติดแล้วนั้น ทำได้ยาก และผลที่เกิดขึ้น หลังจากติดยาเสพติดแล้วมีมาก และมักมีผลร้ายแรง ดังนั้น การดำเนินการป้องกัน จึงน่าจะเป็น มาตรการที่เหมาะสมกว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบ ต้องดำเนินการป้องกันยาเสพติดด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ นักเรียน ใช้ยาเสพติด

บุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นอย่างยิ่ง จะต้องทำความเข้าใจและตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดที่จะส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน อันเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต แต่อย่างไรก็ตาม นอกจาก ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายปกครอง และครูผู้รับผิดชอบโครงการ โรงเรียนสีขาว ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ โดยตรงแล้ว ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้รับคัดเลือกและแต่งตั้งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนจะต้องผนึกกำลังกันในการปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง และการบริหารงานเพื่อป้องกัน ปัญหายาเสพติดนั้น เป็นกระบวนการหนึ่งที่บุคลากรในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ควรหามาตรการ และหรือแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อเป็นการระดมทรัพยากร แนวคิด ตลอดจนทั้ง ปัจจัย ประกอบอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แต่จากรายงานผลการประชุมสัมมนา เรื่อง การป้องกันยาบ้าในสถานศึกษา ซึ่งจัดโดย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ร่วมกับ กรมสามัญศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และบริษัท มติชน จำกัด มีข้อสรุปสาระสำคัญร่วมกัน ว่าให้มีการทบทวนเกี่ยวกับความชัดเจนของนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ในเรื่อง การแต่งตั้ง คณะกรรมการ โครงการ โรงเรียนสีขาว เพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา และการปรับระบบ การบริหาร โรงเรียน การขาดขวัญและกำลังใจของครูผู้ปฏิบัติงาน ความร่วมมือจากครู อาจารย์ จากหน่วยงานต้นสังกัด และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความไม่ต่อเนื่อง รวมทั้ง ปัญหาอุปสรรค ในการประสานงาน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2546 : 28)

และจากข้อมูลที่ปรากฏข้างต้น เป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่า การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาไม่บรรลุผลเท่าที่ควร และสะท้อนให้เห็นว่าสาเหตุสำคัญของปัญหาน่าจะมาจาก กระบวนการบริหารงานเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเอง ทั้ง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไว้ ดังนั้น ผู้วิจัย เห็นว่า การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา จะประสบความสำเร็จหรือไม่ มิได้ขึ้นอยู่กับเฉพาะ การมีนโยบาย มีคณะกรรมการ ครู อาจารย์ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนมีงบประมาณเท่านั้น หากแต่จะต้องอาศัย กระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ ชัดเจนและต่อเนื่อง เป็นเครื่องกำกับ ให้การดำเนินงานเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก กระบวนการบริหารงาน เป็นแนวทาง หรือวิธีการที่บุคลากรในสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบผลสำเร็จ

ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ดังนั้น การบริหารงานเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง จึงนับเป็นเรื่องเร่งด่วนที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกแห่ง ต้องนำไปปฏิบัติร่วมกัน ให้บังเกิดผล จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษา ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงาน เพื่อ ป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งจะทำให้มีข้อมูลสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ประกอบเป็นแนวทาง ในการบริหารงานเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา บรรลุประสิทธิผลได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อระดับการบริหารงานเพื่อป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อระดับการบริหารงานเพื่อป้องกัน ยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงาน เพื่อ ป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวม และรายด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงาน เพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ตามแนวคิดของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 10) ดังแผนต่อไปนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables)	ตัวแปรตาม (Dependent Variables)
สถานภาพของบุคลากร	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงาน เพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
1. ผู้อำนวยการ โรงเรียน 2. รองผู้อำนวยการ โรงเรียน 3. หัวหน้าฝ่ายปกครอง 4. ครูผู้รับผิดชอบ 5. ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษา	1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการจัดองค์การ 3. ด้านการใช้อิทธิพลหรือการจูงใจ 4. ด้านการประสานงาน 5. ด้านการประเมินผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 รวม 18 แห่ง จำนวน 90 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้าฝ่ายปกครอง ครูผู้รับผิดชอบ และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. 2547 ก : 2)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากร จำแนกดังนี้

2.1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียน

2.1.2 รองผู้อำนวยการ โรงเรียน

2.1.3 หัวหน้าฝ่ายปกครอง

2.1.4 ครูผู้รับผิดชอบ

2.1.5 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงาน เพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามองค์ประกอบของการบริหารงาน รวม 5 ขั้นตอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 10) ประกอบด้วย

- 2.2.1 การวางแผน (Planning)
- 2.2.2 การจัดองค์การ (Organizing)
- 2.2.3 การใช้อิทธิพลหรือการจูงใจ (Influencing)
- 2.2.4 การประสานงาน (Coordinating)
- 2.2.5 การประเมินผล (Evaluating)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

บุคลากร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้าฝ่ายปกครอง ครูผู้รับผิดชอบ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีหน้าที่บริหารงาน เพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

รองผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหาร โรงเรียน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ รองผู้อำนวยการ โรงเรียน และ ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ โรงเรียน ให้กำกับดูแลงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

หัวหน้าฝ่ายปกครอง หมายถึง ครูผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ โรงเรียน ให้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายปกครอง และรับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

ครูผู้รับผิดชอบ หมายถึง ครูผู้ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ โรงเรียน ให้รับผิดชอบเป็นหัวหน้าคณะทำงาน โครงการ โรงเรียนสีขาว ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ เป็น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

การบริหารงานเพื่อป้องกันยาเสพติด หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันของ บุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย การดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การใช้ อิทธิพลหรือการจูงใจ การประสานงาน และการประเมินผล

การวางแผน หมายถึง การจัดเตรียมหลักฐาน เอกสารข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผน การกำหนดนโยบาย การกำหนดวัตถุประสงค์ และการจัดทำแผนการปฏิบัติงานป้องกัน ยาเสพติดในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การประชาสัมพันธ์นโยบาย วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ อย่างทั่วถึง

การจัดองค์การ หมายถึง การกำหนดบทบาทหน้าที่แก่บุคลากรรับผิดชอบ การจัดทำ คำสั่งแต่งตั้ง การชี้แจงและทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ให้แก่ผู้รับผิดชอบ เพื่อให้มีการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง การส่งเสริม พัฒนาความรู้ ความสามารถในการดำเนินงาน แก่ผู้รับผิดชอบ และการกำกับ ติดตาม และปรับระบบงานป้องกันยาเสพติด อย่างต่อเนื่อง

การใช้อิทธิพลหรือการจูงใจ หมายถึง การสร้างความตระหนักให้แก่ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ นโยบาย วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินงานป้องกันยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ การแต่งตั้งและ มอบหมายผู้รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาตามความเหมาะสม ตามความ สัมผัสใจ การให้ความสำคัญกับการป้องกันปัญหาเสพติด การให้คำปรึกษา แนะนำ รับฟัง ข้อเสนอแนะและร่วมปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจ และ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

การประสานงาน หมายถึง การจัดทำแผนภูมิแสดงสายการบริหารงานเพื่อป้องกัน ปัญหาเสพติด ชี้แจงบทบาทหน้าที่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจ ประสานความร่วมมือ และ เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้ง นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชนมีส่วนร่วม การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันปัญหาเสพติด การจัดทำเอกสาร คู่มือการปฏิบัติงานป้องกันยาเสพติดเพื่อเผยแพร่ การประชุมสัมมนาบุคลากร

ที่เกี่ยวข้อง การจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติด การจัดส่งนักเรียนเข้าร่วมการอบรม เพื่อป้องกันยาเสพติดที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น รวมทั้ง การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานป้องกัน ยาเสพติดในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

การประเมินผล หมายถึง การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผล การกำหนด ปฏิทินการประเมิน กำหนดประเด็นหรือเรื่องที่จะประเมิน วิธีการประเมิน พร้อมแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน การสรุปและรายงานผลการ ดำเนินงาน รวมทั้ง การนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษา

ยาเสพติด หมายถึง สารใดๆ ที่เข้าสู่ร่างกายมนุษย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วเกิดผล ต่อ ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพฤติกรรมของผู้เสพในทางที่เสื่อมลง และทำให้ผู้เสพต้องเพิ่ม ปริมาณในการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ จนติดเรื้อรัง

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2

โรงเรียนสีขาว หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ปฏิบัติงาน ตามโครงการ โรงเรียนสีขาวของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้สถานศึกษาทุกแห่ง ปลอดจากสิ่งเสพติด การพนัน การทะเลาะวิวาท และสื่อลามกอนาจาร

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 3 - 4 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2547

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบายในการบริหารงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 รวมทั้ง ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ โอกาสต่อไป